

Zřejmě bezúspěšné uplatňování práva

O zřejmě bezúspěšné uplatňování práva jde ve smyslu ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. zpravidla tehdy, je-li již ze samotných údajů (tvrzení) účastníka, z toho, co je soudu známo z obsahu spisu, z jiné úřední činnosti nebo z toho, co je obecně známo, bez dalšího nepochybné, že požadavku účastníka nemůže být vyhověno. O zřejmě bezúspěšné uplatňování (řádného nebo mimořádného) opravného prostředku pak jde zejména tehdy, jestliže byl podán opožděně, osobou, která k němu není (subjektivně) oprávněna, nebo je objektivně nepřipustný, nebo jestliže (s přihlédnutím ke všemu, co je soudu známo) je bez dalšího nepochybné, že opravný prostředek nemůže být úspěšný.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 NSČR 82/2014, ze dne 23.7.2014)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v insolvenční věci dlužnice M.M., bytem v O., vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. KSBR 32 INS 1054/2013, o insolvenčním návrhu dlužnice, o dovolání dlužnice proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 7. května 2014, č. j. KSBR 32 INS 1054/2013, 1 VSOL 46/2014-A-29, tak, že dovolací řízení se zastavuje.

Z odůvodnění:

Usnesením ze dne 21. ledna 2013, č. j. KSBR 32 INS 1054/2013-A-5, odmítl Krajský soud v Brně (dále jen „insolvenční soud“) [pro vady] insolvenční návrh dlužnice ze dne 15. ledna 2013, spojený s návrhem na povolení oddlužení.

K odvolání dlužnice Vrchní soud v Olomouci usnesením ze dne 26. března 2013, č. j. KSBR 32 INS 1054/2013, 1 VSOL 216/2013-A-10, potvrdil usnesení insolvenčního soudu.

Dlužnice podala proti usnesení odvolacího soudu z 26. března 2013 dovolání (A-14). Jelikož při podání dovolání nebyla dlužnice zastoupena advokátem, ani nedoložila, že má sama odpovídající právnické vzdělání, požádala 2. srpna 2013 (poté, co ji insolvenční soud vyzval k odstranění nedostatku povinného zastoupení usnesením ze dne 6. června 2013, č. j. KSBR 32 INS 1054/2013-A-15) o přiznání osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce (A-18).

Usnesením ze dne 12. listopadu 2013, č. j. KSBR 32 INS 1054/2013-A-23, rozhodl insolvenční soud o žádosti dlužnice z 2. srpna 2013 tak, že nepřiznává dlužnici osvobození od soudních poplatků (bod I. výroku) a neustanovuje dlužnici zástupce (bod II. výroku).

K odvolání dlužnice odvolací soud usnesením ze dne 7. května 2014, č. j. KSBR 32 INS 1054/2013, 1 VSOL 46/2014-A-29, potvrdil usnesení insolvenčního soudu ze dne 12. listopadu 2013.

Proti usnesení odvolacího soudu ze dne 7. května 2014 podala dlužnice rovněž dovolání (A-32). Jelikož ani při podání tohoto dovolání nebyla dlužnice zastoupena advokátem, ani nedoložila, že má sama odpovídající právnické vzdělání, insolvenční soud ji vyzval k odstranění nedostatku povinného zastoupení usnesením ze dne 5. června 2014, č. j. KSBR 32 INS 1054/2013-A-33 (doručeným zvlášť obecnému zmocněnci dlužnice 18. června 2014). Na tuto výzvu reagovala dlužnice podáním z 24. června 2014 (A-34), jímž konkretizovala své výhrady proti usnesení odvolacího soudu ze dne 7. května 2014. Nedostatek povinného zastoupení však neodstranila.

Podle ustanovení § 30 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), účastníku, u něhož jsou předpoklady, aby byl soudem osvobozen od soudních poplatků (§ 138), předseda senátu ustanoví na jeho žádost zástupce, jestliže je to nezbytně třeba k ochraně jeho zájmů. O tom, že může tuto žádost podat, je předseda senátu povinen účastníka poučit (odstavec 1). Vyžaduje-li to ochrana zájmů účastníka nebo jde-li o ustanovení zástupce pro řízení, v němž je povinné zastoupení advokátem (notářem), ustanoví mu předseda senátu v případě uvedeném v odstavci 1 zástupce z řad advokátů (odstavec 2).

Dle ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. na návrh může předseda senátu přiznat účastníkovi zčásti osvobození od soudních poplatků, odůvodňují-li to poměry účastníka a nejde-li o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva; přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li proto zvláště závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Nerozhodne-li předseda senátu jinak, vztahuje se osvobození na celé řízení a má i zpětnou účinnost; poplatky zaplacené před rozhodnutím o osvobození se však nevracejí.

Směřuje-li dovolání účastníka, jenž není zastoupen advokátem, ani nemá sám odpovídající právnické vzdělání, proti usnesení, jímž odvolací soud nevyhověl (ve spojení s usnesením soudu prvního stupně) žádosti účastníka o ustanovení zástupce pro řízení o dovolání proti rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé, pak je namístě, aby to, zda jsou splněny předpoklady pro ustanovení advokáta pro řízení o dovolání proti onomu usnesení odvolacího soudu, zhodnotil přímo Nejvyšší soud jako soud dovolací. Postup, jímž by tuto otázku znovu hodnotil soud prvního stupně, by - nesmyslně - vedl k neukončenému řetězci rozhodnutí o (ne)ustanovení zástupce pro dovolací řízení, jež by ústila jen v potřebu rozhodovat o dalších žádostech o ustanovení zástupce.

Dospěje-li Nejvyšší soud jako soud dovolací k závěru, že v řízení o dovolání účastníka, jenž není zastoupen advokátem, ani nemá sám odpovídající právnické vzdělání, proti usnesení, jímž odvolací soud nevyhověl (ve spojení s usnesením soudu prvního stupně) žádosti účastníka o ustanovení zástupce pro řízení o dovolání proti rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé, jsou ve smyslu § 30 o. s. ř. splněny předpoklady pro ustanovení zástupce z řad advokátů, pak tohoto zástupce dovolateli sám ustanoví (ke shodnému postupu Nejvyššího soudu srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. listopadu 2013, č. j. 26 Cdo 3418/2013-88) a k přezkoumání dovolání přikročí po uplynutí lhůty k podání dovolání (§ 240 o. s. ř., ve spojení s § 241b odst. 3 o. s. ř.).

Dospěje-li Nejvyšší soud jako soud dovolací k závěru, že v řízení o dovolání účastníka, jenž není zastoupen advokátem, ani nemá sám odpovídající právnické vzdělání, proti usnesení, jímž odvolací soud nevyhověl (ve spojení s usnesením soudu prvního stupně) žádosti účastníka o ustanovení zástupce pro řízení o dovolání proti rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé, nejsou splněny předpoklady pro ustanovení zástupce z řad advokátů a byl-li dovolatel předtím řádně vyzván (v řízení o dovolání proti onomu usnesení) k odstranění tohoto nedostatku, je to důvodem pro zastavení dovolacího řízení (§ 104 odst. 2, § 241 a § 241b odst. 2 o. s. ř.).

V daném případě dospěl Nejvyšší soud k závěru, že nejsou splněny předpoklady pro to, aby dovolatelce byl v tomto dovolacím řízení ustanoven zástupce z řad advokátů, když dovolatelka uplatňuje dovoláním zřejmě bezúspěšné právo (srov. § 138 odst. 1 část věty před středníkem o. s. ř.).

O zřejmě bezúspěšné uplatňování práva jde ve smyslu ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. zpravidla tehdy, je-li již ze samotných údajů (tvrzení) účastníka, z toho, co je soudu známo z obsahu spisu, z jiné úřední činnosti nebo z toho, co je obecně známo, bez dalšího nepochybné, že požadavku účastníka nemůže být vyhověno. O zřejmě bezúspěšné uplatňování (řádného nebo mimořádného) opravného prostředku pak jde zejména tehdy, jestliže byl podán opožděně, osobou, která k němu není (subjektivně) oprávněna, nebo je objektivně nepřipustný, nebo jestliže (s přihlédnutím ke všemu, co je soudu známo) je bez dalšího nepochybné, že opravný prostředek nemůže být úspěšný

(srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. února 2014, sp. zn. 21 Cdo 987/2013).

V dané věci sleduje dovolatelka primárně cíl zajistit si předepsané povinné zastoupení pro řízení o dovolání proti usnesení odvolacího soudu ze dne 26. března 2013 (jímž odvolací soud potvrdil usnesení insolvenčního soudu o odmítnutí jejího insolvenčního návrhu pro vady).

S přihlédnutím k závěrům formulovaným již v usnesení ze dne 26. února 2009, sen. zn. 29 NSČR 7/2008, uveřejněném pod číslem 91/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. ledna 2010, sen. zn. 29 NSČR 1/2008, uveřejněné pod číslem 88/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek a v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. května 2010, sen. zn. 29 NSČR 22/2009, uveřejněném pod číslem 26/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (všechna tato usnesení odvolací soud v usnesení ze dne 26. března 2013 výslovně zmiňuje), je ovšem bezúspěšnost dovolání proti usnesení odvolacího soudu ze dne 26. března 2013 zřejmá, takže je zbytečné mrhat prostředky státu na to, aby při uplatňování zřejmě bezúspěšného práva bylo zajištěno povinné zastoupení dovolatelky (lhostejno, zda nemajetné).

V situaci, kdy Nejvyšší soud dospěl k závěru, že není důvod ustanovit dovolatelce advokáta pro řízení o dovolání proti usnesení odvolacího soudu ze dne 7. května 2014 a kdy dovolatelka neodstranila nedostatek povinného zastoupení (přes poučení o následcích nečinnosti) ani k výzvě insolvenčního soudu ze dne 5. června 2014, Nejvyšší soud podle ustanovení § 241b odst. 2 a § 104 odst. 2 o. s. ř. řízení o jejím dovolání zastavil.

S přihlédnutím k době vydání napadeného rozhodnutí byl pro dovolací řízení rozhodný občanský soudní řád ve znění účinném od 1. ledna 2014 (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. dubna 2014, sen. zn. 29 NSČR 45/2014).

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předkupní právo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušení řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Rodinný závod \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Dědictví](#)
- [Výživné](#)
- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)